Rondvraag voor de commissie MO van 22 november 2021

Op 6 november 2021 bracht *AD Haagsche Courant* op de voorpagina een nieuwsbericht over het geringe aantal vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen en kerken dat in Nederland een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aanvraagt voor vrijwilligers die met kinderen en andere kwetsbaren werken. Hierdoor zouden kwaadwillenden "op veel plekken nog relatief vrij spel" hebben.

Kwaadwillende heeft vrij spel

Screenen van vrijwilligers verwaarloosd

De meeste vrijwilligers in Nederland kunnen nog steeds bij clubs en kerken aan de slag zonder dat zij een Verklaring Omtrent Gedrag (vog) hoeven te laten zien. Daardoor hebben kwaadwillenden op veel plekken nog relatief vrij spel.

Chris van Mersbergen

Arnhem

Een vog toont aan dat iemand niets op zijn of haar kerfstok heeft dat een probleem vormt om vrijwilligerswerk te doen. Uit cijfers die deze krant opvroeg, blijkt dat nog geen 4400 van de bijna 24.000 bij sportkoepel NOC*NSF aangesloten verenigingen de mogelijkheid benutten om vrijwilligers gratis vog's te laten aanvragen, slechts 18 procent dus.

Van de duizenden kerken doen er zelfs maar 158 mee aan de regeling. En van de vele tienduizenden overige verenigingen in ons land maken er nog geen 4600 gebruik van. De kostenvrije regeling staat sinds 2015 open voor clubs en kerken die werken met kinderen en andere kwetsbaren, en die een actief beleid voeren tegen grensoverschrijdend gedrag. Clubs die niet meedoen, kunnen hun vrijwilligers voor ruim 40 euro een betaalde vog laten aanvragen. „Maar dat gebeurt niet vaak", weet Erik Lenselink van NOC*NSF. „We zouden graag zien dat dat verandert." De sportkoepel lanceert binnenkort een campagne om aandacht te vragen voor de gratis vog.

Zwarte lijst

NOC*NSF en vrijwilligersplatform NOV kondigden in 2019 een gezamenlijke zwarte lijst aan, die moest voorkomen dat betrapte ontuchtplegers 'clubhoppen' van de ene vereniging naar de andere. Maar dat plan is gesneuveld. „Het was juridisch te complex en zou voor clubs te veel extra werk betekenen", zegt NOV-directeur Joost van Alkemade. Hij geeft toe dat kwaadwillende vrijwilligers op veel plekken nog altijd ongehinderd aan de slag kunnen. „Het systeem is zeker niet waterdicht. Maar iemand met verkeerde bedoelingen weet sowieso altijd de zwakste schakel te vinden." P6

Westland is een gemeente die draait op vrijwilligerswerk. Naar verluidt verricht driekwart van de bevolking op een of andere wijze taken op vrijwillige basis. Volgens de website Gratis VOG[1] hebben al heel veel Westlandse sportclubs en scoutingorganisaties zich aangemeld voor deze regeling. Westlandse kerken en buurtpreventies lijken op het eerste gezicht weinig gebruik te maken van de gratis VOG.

Aanmelden voor de regeling is slechts een eerste stap. Het daadwerkelijk aanvragen van de VOG voor bestaande en nieuwe vrijwilligers moet wel structureel onderdeel van het beleid zijn.

Ongetwijfeld houden de besturen van al onze Westlandse organisaties de vinger aan de pols, maar het kan desondanks geen kwaad om een extra drempel in te bouwen om kwaadwillenden buiten de deur te houden. Sportkoepel NOC*NSF lanceert binnenkort een campagne om aandacht te vragen voor de gratis VOG.

Het bovenstaande leidt tot de volgende vragen:

1. Heeft het college kennisgenomen van het desbetreffende artikel?

2. Heeft het college zicht op het aantal kerken, sportorganisaties en vrijwilligersorganisaties in Westland dat zich heeft aangemeld voor en structureel gebruik maakt van de regeling voor een gratis VOG?

3. Is het college bereid om in de contacten met onder andere de lokale sport- en cultuurkoepels en de kerkelijke organisaties in de gemeente deze regeling nogmaals onder de aandacht te brengen?

4. Is het college bereid om de aanstaande campagne van NOC*NSF mee te nemen in de gemeentelijke voorlichtingskanalen?

---

[1] https://www.gratisvog.nl/